იმერეთი

ფასი: წლიურათ 7 მ., ნახევარი წლით 4 მ., თვიურათ 3 აბ. **ცალკე ნუმერი ერთი შაური.**

წლიური ხელის მომწერლებს გაზეთის ფასი შეუძლიათ ნაწილ-ნაწილათ გადიხადონ. ხელის მოწერის დროს 3 მანეთი დანარჩენი კიდევ ნაწილ-ნაწილათ. სახლდგარეთ წლიურათ 15 მან., ნახევარი წლით 8 მან., თვიურათ 6 აბაზი.

განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტროქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 15 კ., უკანასკნელზე 10 კ. სხვა ადგილებიდან კვანსის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტროქონი პეტიტი ტექსტის წინ. 20 კ., უკან 10 კ. სამგლოვიარო განცხადების დაბეჭდვა პირველ გვერდზე თითო-ჯერ საღამის 2 საათამდე ღირს 3 მ. 2 საათის შემდეგ 4 მანეთი.

პარასკევი 6 ივნისი

მისამართი: ქუთაისი, რედაქცია „იმერეთი“ თოდლაძის ქუჩა, ფარლადოვის თამაშის ქარხნის პირდაპირ შესახვევში, სახლი ოცხელასა.

ტელეფონი № 4.

№ 72 — ყოველდღიური გაზეთი — წელიწადი მესამე 1914 — № 72

ყოველდღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

„იმერეთი“

ახალის რედაქციით და თანამშრომლებით.

ხელის მოწერა მიიღება 1914 წლისათვის

გაზეთის ფასი:

ერთი წლით	7 მანეთი.
ნახევარი წლით	4 მანეთი.
ერთი თვით	3 აბაზი.
და ცალკე ნუმრის	1 შაური.

გაზეთის წლიური დასაკვეთი ფასის გადახდა ნაწილ-ნაწილათაც შეიძლება ამ სახით: ხელის მოწერის დროს—სამი მანეთი, პირველ მაისს—ორი მანეთი და პირველ ეკენისთვესაც—ორი მანეთი. სახლდგარეთ გაზეთი წლიურათ ღირს 15 მ. ½ წ.—8 მ., თვიურათ 6 აბაზი.

სოფლის მასწავლებლებსა და სოფლის უფასო წიგნსაცავ-სამკითხველოებს გაზეთის ეთმობათ წლიურათ 6 მ., ნახევარი წლით 3 მანეთად და თვიურათ 3 აბაზეთ. **ფული უნდა გამოიგზავნოს შემდეგი მისამართით** редакція „ИМЕРЕТИ“ **Гаврилу Ивановичу Дарахвелидзе სხვა გვარად გამოგზავნილ ფულს რედაქცია ვერ მიიღებს.**

რედაქცია უმორჩილესათ სთხოვს თავის კორესპონდენტებს კორესპონდენციები სწერონ ქაღალდის ცალ გვერდზე, გარკვევით და გაურკვეველ ნაწერი წერილები განუხილავი დარჩება. წერილმან წერილების გამო რედაქცია არავითარ მიწერ-მოწერას არა კისრულობს.

გამოუთქმელ მწუხარებაში მყოფნი მშობლები, ევტიხი ნიკოს ძე და ნადია ვარდენის ასული ჩხატარაიშვილები მშობლებით, გულდათუთქულნი აცნობებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, პირველნი ერთად ერთი და პირველი შვილის, ხოლო უკანასკნელნი შვილის შვილის პატარა

ა რ ჩ ი ლ ი ს

გადაცვლებას, რომლის გამოსვენება ბინიდან, ივანოვის ქუჩა, და დაკრძალვა საფიჩხის სასაფლაოზე დანიშნულია პარასკევს, 6 ივნისს, ნაშუადღევის 4 საათზე.

სპეციალური წიგნის მაღაზია

კოსტანტინე ივ. ძის ოცხელისა და ამხ.

(ქუთაისში.)

აცხადებს, რომ იგი იწერს დიდძალ წიგნს რუსეთისა და საქართველოს ფირმებისაგან, რომლებზედაც მას აქვს პირდაპირი და საღავთიანი დამოკიდებულება, და გამოწერილ წიგნებს უკეთეს საუკეთესო ყდას ახლად გამართულს საკუთარ საკაზმავ სახელოსნოში.

ამის გამო მას, როგორც სპეციალურს და უდიდეს წიგნის მაღაზიას ქუთაისში, ეძლევა საშუალება დაუთმოს წიგნები მეტად საღავთიანი პირობებით ყველა განწმანალებელ დაწესებულებას: შკოლებს, ბიბლიოთეკებს, სამკითხველოებს და სხვ. პროვინციის წიგნის მაღაზიებს მიეცემათ ის დათმობა, რაც შეუძლიათ მათ მიიღონ რუსეთიდან წიგნების პირდაპირი გამოწერით, თუ იგინი ერთი თვით ადრე დაიკვეთენ წიგნებს.

მსურველთ ეგზავნებათ უფასოდ ქართულისა და რუსული წიგნების ახალად შედგენილი კატალოგები.

წიგნის მაღაზიის გვერდით გამართულია საუკეთესოთ მოწყობილი **საკანცელარიო მაღაზია დ. ოცხელისა**, სადაც მოიპოვება ყოველგვარი საკანცელიარიო და სასწავლო ნივთი მეტად ზომიერ ფასად.

ქ უ თ ა ი ს ი
პირველი პერიოდ სამკურნალო
სპეციალისტი ექიმებით.

მუდმივი საწოლებით თ. ა. რელიგიონის სახლი თეთრ ხიდთან.

ავათმყოფებს მიიღებენ ყოველდღე:

დ ი ლ ი თ.

ბ. ა. მირაქოვი—ყელის, ცხვირის, ყურისა და ქირურგიული.	1—2
გ. ს. ნადარაძე.—შინაგანი და ბავშის	10—11
ს. ა. რელიგიონი—დოსტაქარი, ქალთა, საბებიო ყოველ ღღე	11—2
მ. დ. ბეთსოფი.—კანის, ათაშანგრი, ვენერ.	12—2
გ. ა. ჭოდოშვილი—საბებ., ქალთა და შინაგ.	12½—2

ს ა ღ ა მ ო თ.

გ. ლ. ქორქაშვილი—თვალის ხუთშაბათობით	4½—5½
გ. ა. ჭოდოშვილი—საბებიო., ქალთა და შინაგ.	5½—6/

სამკურნალოსთან მოწყობილია საქ.—საანალიზო კაბინეტი: სისხლის, შარდის, ნახველისა და სხვ. შესამოწმებლათ. ძიძის შემოწმება, ყველიანის აკცა, 606—914 შესხმა კონსულტატიურათ. აირის ცალკე ოთახები ძმიმე ავათმყოფებისა და შშობიარეთათვის. რჩება 10 შაური, აპერაცია და კონსულტაცია მორიგებით. საწოლები 3 მანეთიდან და ამაზე მეტათ. ეკიმთა შუადღეი მორიგობა. ტელეფონი № 53

სამკურნალოს დირექტორი—გ. ა. ჭოდოშვილი.

ვ. ა. ლევანდოვსკის პროგიმნაზია

უმაღლესი ბრძანებით 25 მაისს 1914 წ. გადაკეთდა სრულ 8 კლასიან

გ ი მ ნ ა ზ ი ა თ

სახაზინო სავაჟო გიმნაზიების უფლებებით და ყველა კლასებში ვაჟთა და ქალთა ერთად სწავლების შემოღებით. ამბის გაგება შეიძლება კანცელარიაში ყოველდღე დილის 10 საათ. ნაშუადღევის 2 საათამდე.

თფილისი, გუნიბის ქუჩა, სახლი, № 10.

ქ ა ლ ა ქ ი ს თ ე ა ტ რ ი.

შაბათს, 7 ივნისს, გაიმართება

ი. ევდოშვილის მონაწილეობით

ს ა ღ ა მ ო

ოთხ განყოფილებათ:

I.

კ. აბაშიძე წაიკითხავს ლიტერატურულ ესკიზს

II.

სალიტერატურო განეოფილება.

მონაწილეობას მიიღებენ. დ. კედიაშვილი, ი. ეკალაძე, თამაშვილი, ტარ-სამი, გუგ, ი. ეკალაშვილი.

III.

დრამატიული განეოფილება.

„არივ დარია“ ეოდ. 1 მოქმედ.

მონაწილეობენ: ქ-ნნი ქაჯაია, პაპავა, ეპიტაშვილი, ბ-ნნი: ნემო, ა. მურუსიძე, ა. სარელი და ჩხიკვაძე.

IIII.

მ უ ს ი კ ა ლ უ რ ი გ ა ნ ე ო ფ ი ლ ე ბ ა

ქ-ნი დავითაიშვილი, ბ-ნნი საადა და ა ნ ა ტ ლ ი.

დასაწყისი საღამოს 8½ საათ. ფასები ჩვეულებრივია. ბილეთები უკვე იყიდება თეატრის კასაში.

ქ უ თ ა ი ს ი.
თ. მთავრიშვილის და ამხ.

წიგნისა და საკანცელარიო ნივთების მაღაზიაში

იყიდება ყოველგვარი სახელმძღვანელო ქართულსა და რუსულ ენაზე შედგენილი. მაღაზიას მუდმივ მოსდის ახალ-ახალი რუსული და ქართული წიგნები როგორც რუსეთის ცნობილი ფირმებიდან, ისე საქართველოს ყოველი ქალაქიდან—დაბეჭდვასთანაერთ. მაღაზიაში არის ყოველგვარი საკანცელარო ნივთი, სახატავი და საწერი რეკვიზიტები საკუთარი ფირმისა. პროვინციის მოთხოვნილებას მაღაზია დაუყონებლივ აკმაყოფილებს. მაღაზია ღებულობს ხელის მოწერას ყველა რუსულსა და ქართულ ეჟურნალ-გაზეთზე.

თუთხმეტ მაისიდან გაიხსნა
კურსების მაღნეული წელის **აბანო.**

რომელიც იმყოფება ველოსის სადგურის მახლობლათ, სადაც პლატფორმაა არჯავანიძის მტარებლების გასაჩერებლათ. პლატფორმიდან ეს ორმოცდა ათი საეენა აბანომდი. ქუთაისიდან მოითხოვეთ ბილეთი არჯავანიძესთან. ბილეთი პლატფორმამდი მესამე კლასის 23 კაპ. და მეორეში 7 შაური ღირს.

ზემოხსენებული **კ ურ ს ე ბ ი ს ა ბ ა ნ ო** იმყოფება შშვენიერ ბუნებით შემკულ მაღალ ადგილზე, და როგორც ნამდვილ გამოკვლეულია კურნავს მრავალს სხვადასხვა ავათმყოფობას, როგორც მაგ., ქრონს (რეკმატიზმს), ტანზე დაყრილ მუწუკებს, ნერვების სისუსტეს, ბავშების საყმაწვილოს და ვენერიულ ავათმყოფობას. აგრეთვე რგებს სასმელათ კუჭის ტკივილს. წყალი მიიღება ცივი და თფილიც. არის სუფთა მოწყობილი ვანები, მასთან სუფთა საცხოვრებელი ოთახები და სასმელ-საჭმელი ძრიელ ზომიერ ფასებში.

ბატონყოფაში **გ. მ. არჯავანიძე.**

დაიწყო ხელის მოწერა

ჯ ა ჯ უ
ჯ ო რ ჯ ი კ ი ა ს

თბილისების პირველ ტომზე. წიგნში იქნება სამასი გვერდი და დაერთობა კიტა ამაშიძისა და მ. წულუკიძის კრიტიკული წერილები.

წიგნი ეღირება ხელის მოწერით 50 კ. ხელის მოწერა პირველ აგვისტომდი გაგზავნება წიგნი ხელის მომწერთ ეკენისთვეში დაურიგდებათ. ხელის მოწერის შესახებ მოლაპარაკება და ფულის გამოგზავნა შეიძლება ამ ადრესით „ჩვენი ერის“ რედაქცია სერ. გერსამიასა და გიგლა მებუკეს.

ხელის მოწერა მიიღება **ქუთაისში** მთავრიშვილის, ოსტხელის და გოგიბერიძის წიგნის მაღაზიებში, ჟურნალ გაზეთების კანტორა იმერეთში ის. კვინსარიძესთან დავით ავალიანთან ილიკო მესხთან, ილიკო ნიკრაძესთან, დომენტი ოყროშიძესთან, პ. ბოკერიასთან ლ. ლოლუასთან, გ. ბაფლასთან, ნინა ლეკვეიშვილის ასულთან, ესარეკაძის ქალთან და სხვებთან. **თეკლისში** სახალხო გაზეთისა და თეძის რედაქციებში. **ბაქაში** აქმ ივანე ელიაშვილთან **თელავში** ივანე პაატაშვილთან **სიღნაღში** ალბეთის ზმის რედაქციაში **ბიათურაში** პლატონ ლეკვეფსთან **ყვირილაში** კიკნაველიძის წიგნის მაღაზიაში **ბაკურიანში** ნიკ. ბაბუაძესთან **წალეკრში** ალ. ციროკეიძესთან **ხორაგაულში** ფოტაში კ. ჯაფარიძესთან **მარელისში** მასწ. მ. ფეკანოსიძესთან **ოლილოში** მასწ. ს. ღამბაშიძესთან **სამტრედიაში** ის. სტეფრუასთან **ახაშში** ალეკსანდრე ესაკიასთან **ახალ—სენაკში** ელადიმერ კვანტელიანთან და სამეთიბეველოში ლოთარ ქიფანიძესთან **ფოთში** მიხა ესაკიასთან და კოსტა თელიასთან **ლანჩხუთში** ზოთა ვადაკორიასთან, **ოზურგეთში** გიორგი ბუმლაძესთან **ჩოხატაურში** გრ. თაფდგირიძესთან **აცანაში ზუხუთში ჩიბათში** და **ლეხაში** ფერშალ ეკვთიმე ორაგველიძესთან **ბათომში** ს. მდივანთან, განთიადის წიგნის მაღაზიაში და ბათომის გაზეთის რედაქციაში **ოზაშირეში** თეოფილე ხუციკვაძესთან **ნოსირში** მომმხარებელ საზოგადოებაში **ხობში** პროვიზორ ოგანეზოვთან **წიმმძვარიან კარში** ნეტატო ძიძიგურთან. **ონში** ილია გოგიასთან **ალპანაში** სამსონ ფრუიძესთან **ზუგდიდში** ითსეტ გოგიასთან **ხონში** კესარია მებუკეს ასულთან მ. ქელიძესთან და მ. ბაკანიძესთან **ხოხემში** პლატონ ბელოკავანთან **ბანაში** ესტატე მოსიავასთან **განგაში** ტრიფონ თიბლეკაშვილთან **ნაიფლლეში** აკესტენტ ფარულოვასთან **ნახუნავოში** ბეგლარ ფალავასთან **მალლაკში** ელენე ნიკარაძის მეუღლესთან **ამალლეში** მარიამ ჩიკვაძესთან **ბაღდათში** გ. ახვლედიანთან **მათხოეში** ლავ. ძიძიგურთან **კავკაკში** იასონ ლორთქიფანიძესთან **სადმელში, ჭრეპალოში, სურაბში, კურსებში, გორში, ბორჯომში ვირში** და **სიმონეთში სამკოთხველოში. ქუთაისის გუბერნიის** სხვა დასხვა სოფელსა და დაბაში მეტოლან ფოლაბერიძესთან, **გუერიასა, რაჭასა** და **საგურაკო** ადგილებში გვეყოლება მოსიარულე აგენტი.

ექიმი ბ. ა. მირაქოვი დაბრუნდა რუსეთიდან და გაიხსნა ავათმყოფების მიღება ყურის ცხვირის და ყელის.

ლევაშოვის ქუჩა საკუთარი სახლი № 19, შეიძლება ივანოვის ქუჩიდანაც № 18.

ექიმი ა. მ. ასათიანი ღებულობს ავათმყოფებს. **ქალს, გენერალ**ული (სიფილისი) და შინაგანის. საშარდე ბუშტის გაშინჯვა ელეკტრონის შემწეობით (ცისტოსკოპით).

ვ. უნივერსიტეტის მედიცინის

ექიმი ვ. ი. კაკატელაშვილი საზღვარგარეთიდან დაბრუნდა და განაახლა (შინაგანი, ქალთა და საშარდე სნეულებიანი) ავათმყოფების მიღება. საშარდე მილისა და ბუშტის ელეკტრონით განაოება (ცისტოსკოპით) ათაშანგის წამლობა 606—914, განსაკუთრებული ელეკტრონის სინათლით სამკურნალო კაბინეტი. ელეკტრონის აბაზანები. მიღება დილის 9—12 საათ. და საღ. 5—7 საათ.

მისამართი: ქარვასლისა და პუშკინის უჩის კუთხე, პუშკინის ფოტოგრაფიის ეირდაპირ.

ქ. ქუთაისში

კბილის ექიმი

ს. ა. ტეიტლინი.

კბილის და პირის ავათმყოფობა. ხელოვნური კბილების გაკეთება.

მიიღებს ყოველდღე დილ. 9—2 საათ. და 4—7 საათ. საღ. ბალახვანის ქუჩა. სახაზინო პალატის გვერდით.

ექიმი ი. ჩარკეშვი იღებს **კანისა და ვენერიულ ავათმყოფებს** მხოლოდ დილით 12—2 ს., საღ. 6—8 ს. სხვა დროს ექიმი საავათმყოფოშია.

მისამართი: **გაგარინის ქუჩა**, ბოლოდინის **გვერდთ**, ფარლადოვის სახლში. თ.

ჩ ვ ე ნ ი პ რ ე ს ა.

გაზეთი „აზრი“ ეკრცელ წერილს უძღვნის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებას.

კრიტიკასთან ერთად წერილში მშვიდობიანობის კილოც გამოსქვეიეს.

არსებულ პირობებში ეს საზოგადოება ჩვენში ერობის მაგიერობას ასრულებს. ცხადია, ის მაღალ ფარდებს უნდა მოშორდეს და თავისი მოქმედების სიმძიმის ცენტრი თვით ხალხში გადაიტანოს. ნუთუ ვინ იფიქრებს, თითქოს ჩვენ ომს ვუცხადებთ წ. კ. საზოგადოების ძველ მოღვაწეობას. ეს აბსურდია. ყოველი ხანა თავისებურ მოღვაწეობას მოითხოვს. მარა „ისა სჯობს მამულისათვის, რომ შვილი სჯობდეს მამასა“.

ეხება რა მოკლეთ „საზოგადოების“ მოღვაწეობას, გაზეთი მის შკოლებზე გადადის და ამბობს:

შკოლებს მთავრობაც აარსებს. ჩვენ ძალიონე არ შეგვწევს მთავრობის ყოველ შკოლას თავისი დავუპირდაპიროთ; თუმცა წ. კ. საზოგადოების შკოლები გაცილებით მაღლა დგას მთავრობისაზე. ეს ისეც უნდა იყოს, ვინაიდან ახალთაობის ნორმალური განვითარება შესაძლებელია სამშობლო ენაზე, რომელსაც მხოლოდ ითმენენ მთავრობის შკოლებში. ცხადია, ჩვენი შკოლები ისეთ ადგილას უნდა გაიხსნას, სადაც მთავრობის შკოლა არ არსებობს, ან თუმცა არსებობს, მარა აქედან სამშობლო ენა განდევნილია. ასეთი კუთხეები ყველას კარგათ მოეხსენება, რომ მათი დასახელება საჭირო იყოს.

არა ნაკლები ყურადღება უნდა მიექცეს საკვირაო შკოლებისა და საღამოს კურსების მოწყობას. დღეს მრავა-

ლია ისეთი პირი განსაკუთრებით სამრეველო ცენტრებში და დაბა ქალაქებში, რომელთაც თავის დროზე ბეღმა არ გაუღიმა, ცხოვრება დედინაცვლისავით მოეპყრა და შკოლაში სწავლებით არ გაბედნიერა. ახლა უკვე დავიკაცების ხანაში არიან, ზოგი ხან შესულიცაა და აი სწორეთ ამიამად გაუცნეს ეს ბეგმა განათლებასა და ჟურნალ-გაზეთებს. ნუთუ ჩვენ უფლება ვვაქვს ამ ხალხს გულზე ხელი ვკრათ და მეორე დედინაცვლის როლი ვიკისროთ?

საჭიროა მათ მიეშველოთ, წ.-კითხვის შესწავლა გავუადვილოთ და მით კულტურული საშეფოს წევრი გავხადოთ. ეს შეიძლება საკვირაო შკოლებისა და საღამოს კურსების მოწყობით. ამავე საქმეს ემსახურებინან სახალხო უნივერსიტეტებიც. საჭიროა მათთან შეთანხმება ან დამოუკიდებლათ საქმის გაჩარხვა.

ჩვენი მიზანია ყველა მოქალაქე, განურჩევლათ სქესისა, წერა-კითხვის მცოდნე გავხადოთ. თუ ამ საქმისთვის სისტემატიურათ ვიზრუნებთ, 15 20 წლის განავლობაში მიზანი თითქმის მიღწეული იქნება და ჩვენც ფინლანდიელებსავით შეგვეძლება თავი განათლებულ ერთა შორის ჩავრიცხოთ.

„წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოება“ ჩვენ იმდენად პარტიულ ვნებათა გარეშე მდგომ დაწესებულებათ მიგვაჩნია, რომ მის გარშემო ყველა კულტურულათ მომუშავე ჯგუფების გაერთიანება ღრმადა გვწამს. ის შიში, რომელიც შეფობს ჩვენი პრესის ერთ ნაწილში, ვაი თუ საზოგადოების გახალხოსნურებამ მას ზიანი მიაყენოსო, უნიადაგოთ მიგვაჩნია, თუ ეს ჯგუფები ჭეშმარიტად მოინდომებენ შიგ მხოლოდ კულტურულ მუშაობას. ჩვენ ამის ღრმა იმედი გვაქვს და თამამად ვამბობთ: დეე, ვისაც ჭეშმარიტი მუშაობის სურვილი და იმედი აქვს, მივიდეს ამ „საზოგადოებასთან“, დეე, ყველა იქ მიმსვლელმა მეომრის მუზარადი კარებთან დასტოვოს და შიგ იმ მოკრძალებით შევიდეს, რომელიც შეშვენის ეროვნულ კულტურის ნიადაგზე მოღვაწე განათლებულ ადამიანს.

წინააღმდეგ შემთხვევაში, არა გვგონია, ქართველი ხალხი ისე დაძაბუნებული იყოს, რომ პასუხი არ მოსთხოვოს მას, ვინც ამ „საზოგადოების“ ბეღს მარტოოდენ თავის ქუსლზე გამოიბამს.

ლეგენდადოსტოევსკის სიკვდილზე.*)

ანიკო, აქ ხარ?

ფანჯარასთან დაბალ სკამზე მჯდომარე ქალი წამოდგა, ჩუმათ მიუახლოვდა სავარძელს, რომელზეც ავათმყოფი იყო მისვენებული. აიღო, ავათმყოფის გამდგარი, მკრთალი ხელები და თავის თფილ ხელებში დაიკავა.

— თუ გინდა სანთელს მოვუკიდებ, თედო!

— განა დრო არის?

— თუმცა ადრეა: ჯერ სამი არ არის სრული, მაგრამ გარეთ ბუნია, ნისლი... აუკიდებ...

— მოიცა, ნუ აუკიდებ.. ეს ხომ უკანასკნელი დღის სინთლეა..

— რათა უკანასკნელი?!

— ჩემთვის- უკანასკნელია..

შეშინებული ქალი სევდიანი თვალებით ჩააკცქერდა ქმრის ჩაღრმავებულ თვალებს.. მიმკნარი, ლოყებ ჩაგარდნილ სახეზე ალერსიანათ ხელი გადაუსვა.

— აბა, რაებს ამბობ, ჩემო მტრედო, თუდუშა.. შენ კიდევ დიდხანს იცოცხლებ.. გუშინ ექიმმა თქვა, რომ ჩემზე მეტსაც იცოცხლებ.. მალე მუშაობასაც დაიწყებ.. რამდენიც გსურდეს, იმდენი სწერე, იმუშავ... და როცა გაგვიზაფხულდება, იტალიაში წავიდეთ, მზეზე გავთბეთ..

დოსტოევსკი გაჩუმდა.

— გეძინა? ჰკითხა ანნამ.

— არა... არ მძინებია... ვფიქრობდი..

— ფიქრობდი?! რაზე?

— დიდებულ სიმართლეზე..

— რომელ დიდებულ სიმართლეზე?

— სიყვარულზე, ანნა!

*) დოსტოევსკი გამოჩენილი რუსი მწერალია. ეს გადმოსემა რუსულია და შემდეგ გერმანელ მწერალ ე. ლუკაშა ისარგებლა.

ქუთაისის გუბერნიის სამრეველო სკოლების მასწავლებელთა კურსების შესახებ.

ამ ჟამათ ქუთაისში საეკლესიო სამრეველო სკოლების მასწავლებელთა კურსებია გახსნილი.

კურსებზე მოწვეულია იმერეთის და გურია სამეგრელოს ზოგიერთი საეკ. სამრეველო სკოლების მასწავლებლები, რიცხვით სულ 60-დე კაცი. კურსები გამართულია სასულიერო სასწავლებლის შენობაში. ოფიციალურათ კურსები გაიხსნა ორს ივნისს. კურსებს ხელმძღვანელობს ცნობილი დეკანოზი მ. მიხეილ პაშკევიჩი.

რუსული ენის სანიმუშო გაკვეთილების მისაცემათ და ამავე ენის მეტოდიკის ლეკტორათ მოიწვევიათ ლევიკის მუნჯური მითოდის ღრმა პატივისმცემელი ბ. კ. მკურნალი,

ბ. მკურნალმა რუსული ენის ლექსიკური განყოფილების სწავლების შესახებ თავისი პირველი ლექცია უამბო მსმენელთ სამს ივნის, საღამოს ხუთ საათზე, ლეკტორმა სრულებით უარყო თარგმნითი მეთოდი და სამშობლო ენის დახმარება ლექსიკური განყოფილების გაკლის დროს. ერთის სიტყვით, მან საყვედრი ის აზრი გაატარა თავის ლექციაში, რომ თარგმნითი მეთოდზე აშენებული სახელმძღვანელოები უვარგისია ქართული სკოლებისათვის და უპირატესობა ლევიკის მუნჯურ მეთოდს დაუთმო; ესევე საუბარი იხმარა ბ. მკურნალმა 1895 წ., როდესაც პირველათ იყო იგი მოწვეული იმერეთის ეპარქიის სამრეველო სკოლების მასწავლებელთა კურსებზე რუსული ენის სანიმუშო გაკვეთილების მისაცემათ, მაგრამ, ვვიკირს, რატომ არ ახსოვს ბ. მკურნალს, რომ მისი რუსული ენის სანიმუშო გაკვეთილი გარჩევის ღირსთაც არ იქნო მაშინდელმა იმერეთის საეპარქიო საბჭოს თავჯდომარემ და კურსების ხელმძღვანელმა დიდათ პატივცემულმა დეკანოზმა მ. გაბრიელ ცაგარეველმა. დღეს კი ღრო გამოიცვალა და ახლანდელი კურსების ხელმძღვანელი არამც თუ მუნჯური მეთოდით ბ. მკურნალისაგან მიცემულ გაკვეთილს მოიწონებს, არამედ მგონია გასამრჯოველსაც კი მისცემს,.. მაგრამ ამოოო ხარჯავს იგი თავის ენერგიას. საღი პედაგოგიკის პრინციპების წინააღმდეგ გალაშკრება მარტო წელს ნაყვა, ეუსურვებთ დღევანდელ კურსისტებს მეტი ფხა და სიყვარული გამოეჩენოსთ ჩვენი დევნილი ენის დაცვის საქმეში. მ. ბაჩიეკ.

—+—

ქუთაისი.

ახალი ამბავი.

✦ საინტერესო საღამო გაიმართება ხვალ ქალაქის თეატრში. ამ საღამოზე პირველათ გამოვა სცენაზე ქუთაისის საზოგადოების წინ ი. ევდოშვილი. ლეკტორი ბ-ნი კიტა აბაშიძე წაიკითხავს ამ საღამოსთვის საგანგებოთ დაწერილ „ლიტერატურული ესკიზს“, ბ-ნი ია ეკალაძე წაიკითხავს აგრეთვე ამ საღამოსთვის დაწერილ ლექს პროზათ „აღსარება“, ბ-ნი დავით კლდიაშვილი დაამშვენებს ამ საღამოს თვისი სხარტული იუმორით, წაიკითხვენ თვის ნაწარმოებს მგოსნები: თომაშვილი, ცაგარ-ნამი და გუცა. ითამაშებენ მხიარულ ვოდევილებს „არიდარიასს“ და ბოლოს საზოგადოება დასტკბება მელოდიური მუსიკით. ბილეთები უკვე იყიდება თეატრის კასაში.

✦ ქუთაისის სათავადაზნაურო საადგილ-მამულო ბანკის გამგეობას ფინანსთა სამინისტროს საკრედიტო კანცელარიის დირეკტორმა ბ. ნიკიფოროვმა დეპეშით აცნობა, რომ ფინანსთა მინისტრმა ნება დართო ქუთაისის საადგილმამულო ბანკს სესხები გასცეს შავიზღვის პირის გუბერნიის იმ ნაწილებში, რომელიც 1904 წელს გამოყვეს სოხუმის ოლქისაგან და ამ გუბერნიას მიაწერესო.

✦ 8 ივნის, ქუთ. გუბერნატორის განკარგულებით, ქალაქის თეატრში დილის 10 საათ. დანიშნულია ქუთ. მდაბიო მოქალაქეთა წლიური კრება. კრების განსახილველი საგნებია: 1) დამტკიცება ხარჯთაღრიცხვის სამართველოს შესანახათ 2) გაწერა მოქალაქეთა შორის მიღებული ხარჯებისა 3) მამასახლისისა და 4) ხარკის ამკრეფის არჩევა.

✦ ამ დღეებში ბ-ნმა რაფდენ დათუშიძემ პეტერბურგიდან ნიკო ნიკოლაძისაგან კერძო წერილი მიიღო, რითაც აცნობებს, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტრომ ქალაქის მასთან ხელშეკრულობა, წყალსადენის, განათების, ტრამვაისა და კანალიზაციის შესახებ არ დაამტკიცაო. სამინისტროს საპიროთ უცვნია პროექტი თვითონ ქალაქმა შეადგინოსო.

✦ ლიტერატურული გასამართლება აკაკის თავჯდომარეობით, რომელიც დაწიშნული იყო 4 ივნისისათვის, გრ. გიორგაძის დაუსწრებლობის გამო, შემდეგისათვის გადაიდვა.

✦ წელს ქუთ. მეორე სამოქალაქო 6 კლ. სასწავლებელი შემდეგმა პირებმა დაასრულეს: ა. დოლიძემ, ვ. მაკარაძემ, ს. ბერძენიძემ, ა. ბრეგაძემ, ა. გეკაძემ. ჰ. გიორგაძემ, გ. გურგენიძემ, გ. ენდელიძემ, ს. კლენტიმ, ი. ქასარაშვილმა, დ. კლდიაშვილმა, მ. კლდიაშვილმა, ვ. ქობულაძემ, ი. ლანჩავამ, ვ. მაკარიძემ, დ. ნათმელაძემ, კ. ოსეფაშვილმა, ნ. პოლიანსკემ, მ. ფორჩხიძემ, გ. ფურცელაძემ, შ. ფურცელაძემ, ა. სვანიძემ, გ. სოხაძემ, ს. თვალბეიშვილმა, ჰ. ტყაბლაძემ, ვ. სოხიაშვილმა, შ. ჩიქოვანმა, ჰ. შარაბიძემ, მ. შველაძემ და ჩაჩხიანმა.

✦ დროებით დაკეტილ „ჩვენი ერის“ რედაქციის თანამშრომლებს განზრახავ აქვთ ამ მოკლე ხანში გამოსცენ ჟურნალი ალმანახი.

✦ ქუთ. 1-ლ სამოქ. სასწავლებლის მე-6 კლასის მოწაფეები სთხოვენ ბ-ნ დოლიძეს, რომელსაც მოწაფეებმა მოქმედებით შეურაცხყოფა მიაყენეს, გამოაცხადოს, რომელი სამოქალაქო სასწავლებლის მოწაფენი იყვნენ ისინი, ვინაიდან ქუთაისში ორი სამოქ. სასწავლებლია და ჩირქი კი ყველას ეცხება.

✦ 4 ივნის დაიწყო ქუთ. საადგილმამულო ბანკის, თფილისის განყოფილებაში, თფილისის გუბერნიის სოფლებისა და ქალაქების მამულების საჯაროთ ვაჭრობა. ქუთაისის მამულების გაყიდვა 9 ივნისიდან დაიწყება.

უბედური შემთხვევა.

სოფ. ბუნუკაურში (ზორ. მაზრა) შემდეგი უბედურება მოხდა. დ. ბ—ლის ოჯახში დილით ლოგინში ორი ყმაწვილი ერთი 8 წლის და მეორე 10 წლის ნახეს კვდები, შესაბამ 12 წლის ძლიერ შეწუხებული იყო და მუცლის ტკივილს გრძნობდა მეტს ვეღარაფერს. გამოირკვა, რომ დღით სამივე ყმაწვილი ენახათ ტყეში ყვითელი სოკო, რომელიც მჭადო გონებიათ და უმეთ ეჭამათ. თურმე ეს სხვა ჯიშის სოკო იყო და ყმაწვილები მოიწამლენ.

თფილისი

ადგ. სარკოფაგიანის დასაფლავება. გუშინწინ ვერაზე ნიკოლოზის სასაფლაოზე მიწას მიაბარეს განსვენებული ალ. სარაჯიშვილის ცხედარი. წირვა და პანაშვიდი გადიხადა ეპისკოპოზმა ანტონიმ ქალაქის სამღვდელოების მონაწილეობით. წირვის დროს ეკლესიაში ხიტყვა წარმოსთქვა ეპისკოპოზმა, ხოლო სასაფლაოთან გამოსათხოვარის სიტყვით მიმართა განსვენებულს საინტერესო-საეთნოგრაფიო საზოგადოების თავჯდომარემ ე. თაყაიშვილმა, რომელმაც მოკლედ, მაგრამ მშვენიერად დაახასიათა მისი საუცხოო სულიერი განძი, უანგარო სიყვარული ქართულ საზოგადო საქმეებისადმი და დაუფასებელი ამაგი ქართულ ეროვნულ მუზეუმისადმი. დასაფლავებას ბევრი ხალხი დაესწრო. იყვენ ჩვენი ყველა კულტურული დაწესებულებისა და თ.-აზნაურობის წარმომადგენლნი.

— თფილისის მეორე საკომერციო სასწავლებლის მეოთხე კლასში ამ სასწავლებლის დაარსებიდან პირველად კურს დამთავრებულთა გამოცდა დასრულდა 31 მაისს. სასწავლებელი დაასრულა და სიმწიფის მოწმობა მიიღო 35 კაცმა; ამათში 13 ქართველია; მოგვყავს მათი გვარები: შ. ჯავაშვილი, ამბ. აღნიაშვილი, ფრიდონ ჩომახიძე (ოქროს მედლით), იაკობ ოტხაძე (ოქროს მედ.), რევაზ ნარეკლიშვილი, ბაგრ. რუსიშვილი, ივანე გამრეკელი, რაფიტ ზოდელავა, გიორგი ბეკაძე, სვეტრიანე ჩანჩალეიშვილი, კონსტ. გუდიაშვილი, ვას. ხვედელიანი, მეფოდი ხიზანანშვილი,

ახალ სკოლა ქ. შ. წ.-კითხვის გამავრც. საზოგადოებამ ქალგეგობამ დაადგინა, 1 სეპტემბრიდან ზუგდიდში პირველდაწყებითი სკოლა დააარსოს და ერთი მასწავლებელი თავის ხარჯით შეინახოს.

რუსეთი.

დეპეშები

(ბეტ. დეპ. საგ.)

4 ივნისი

ბაქო. სამრეწველოების მუშათა გაფიცვა თანდათან კლებულობს. წარილი ფირმების მომუშავეებმა, რიცხვით ორი ათასმა კაცმა, მუშაობა გააახლეს. ბალახანაში გაფიცვისა და მუშაობის მომხრეთა შორის შეიარაღებული შეტაკება მოხდა. ერთი მოკლულია.

პეტერბურგი. უმაღლესი ბრძანებით, სამხედრო უწყებაში ბრძანება გამოსცეს ჯარში მაგარი სასმელების აკრძალვის შესახებ.

ჩერნოგი. უკრაინწელების მიტინგზე რეზოლუცია გამოიტანეს ლვოვში უკრაინულ

ვტიროდი, თავს ვიმცირებდი, ოღონდ სათამაშო ფული შეშოვი. შენ კი არაფერი გაგიგია. და რაკა მომცა—იმ წამსვე წავაგე. ჩანს, ღმერთს არ სურდა ჩემი დაღუპვა, რადგან მალე წავაგე. დასაწყისში ვიგებდი. დავიღუპებოდი, რომ არ წამეგო. ეშმაკი მაცოფნდა თავში.

დოსტოევსკიმ პირკვარი გადისახა... ცოლმა...

— სეედიანი იყო ის დღეები... ოდნავ წაიჩურჩულა ანნამ... მაგრამ როდესაც დაბრუნდით...

— ღიახ, სამშობლო ქვეყანამ ტაბლათ მიმიღო, ვით მამამ გარყვნილი ვაჟი და თვისი ალერსით განმეკურნა... მე გადარჩენილი ვიყავ დასაღლეთის მზაკვრულ გაღლენას...

ცოლმა სამოვარი დაადგა... პატარა ხნის შემდეგ წყალმა შიშინი იწყო... შეადგა ქვა-ნახშირის რამდენიმე ნატეხი ისედაც გახურებულ ფეჩში და თბილათ გახვია ავათმყოფის ფეხები.

— ახლა შეიძლება აუკიდო სანათს?

— მოიცა კიდევ, ანნა!

ცოლმა პატარა ხნის შემდეგ დაუსხა სტაკანი ჩაი... ავათმყოფმა უეცრათ ხელი წაავლო... გული საშინლად უცემდა.., თვალები გადიდდენ... მაგრამ დამეწყნულ ტუჩებში ამოხთა მძიმე სუნთქვა... შეშინებული ცოლი ცდილობდა დაეკავა ავათმყოფი, თავის ლოყას ადებდა ქმრის ძვლიან ლოყას და გრძნობდა ავათმყოფის სახეზე დასხმული ცივ ოფლს... ძალა მილეული ავათმყოფი ბალიშზე მიეხვენა.

— ანნა!

— ჩუმათ თედო... ნუ ლაპარაკობ... ცოლმა შუბლი და ტუჩები მოუწმინდა... მოიცა, ახლავ მოვიტან შალის მოსახურავს...

ავათმყოფი არ უშვებდა, უჭერდა ხელს და გაშტერებით ჩაეკქეროდა თვალებში...

— ამ საღამოს,—ჩურჩულებდა ის,— როდესაც ანთებენ სანთლებს...

— რა იქნება ამ საღამოს, ჩემო!კარგო!?

— მე წავალ...

ახ, ნუ იტყვი მას თედო! ცოლმა მაგრათ მოუჭირა თითები ქმრის თეთრი თოვლივით გამხმარ ხელებს...

ავათმყოფი ერთ წერტილს მიკქერებოდა,..

— ჩემთვის სიკვდილი ადვილია... ერთი ხელ ხომ მოკვდი—როცა კიდევ ახალგაზრდა ვიყავ და სიცოცხლე მწყუროდა...

— ნუ ფიქრობ წარსულზე, ნუ იგონებ მას... შენ ხომ გაპატიეს?!

— ყველა სასიკვდილო წუთები განცთილი მაქვს... და ის ტყვეები, რომელთაც ჩემი გული უნდა განეგმირათ, რომ მომხვდრილიყვენ ვერ ვიგრძნობდი, რადგან სული ჩემი უკვე მკვდარი იყო, მოკლული...

— და განა შენ კიდევ მაგაზე ფიქრობ?

— ყოველთვის... ყოველ დღე და ყოველ ღამე... და დღეს დამთავრდება დიდი ხნის დაწყებული. იმ დღიდან სულში გენია ტანფალდება... მთელი ჩემი სიცოცხლე, მხოლოდ მცირე ვადა იყო განადგურების წინ. ყოველ ღამ ჩემ წინ იდგა მორიგი ჯარისკაცები და ყოველ წამს უცდიდი—აი აგერ დაიზიზინებს ტყვია. შინ ბანადგურებისა—აი ეშმაკიტი სიკვდილი... ამის წინ ტკივილი არარაა და, როდესაც ადამიანები ამბობენ, რომ სიკვდილის ეშინიათ, ეს მას ნიშნავს, რომ განადგურების ეშინიათ. ვინც ეს იცის—ბევრი რამ იცის იმისათვის, რომ იცხოვროს...

მძიმეთ სუნთქავდა... ძალა უნებურათ შეწყვიტა ლაპარაკი... მკერდი ადიოდ-ჩამოდიოდა...

ცოლი იდგა მუხლებზე და ეხვეოდა...

— შენ არ მოკვდები ფედია... ექიმი დარწმუნებულია, აი ის, რომელიც წარსულ კვირას მოვიყვანეთ, რომ ჩვენ კიდევ დიდხანს ვიცხოვრებთ ერთად...

ეს სიტყვები ქალს უფრო ვით მუდარა

---

*) „ლეგენდადოსტოევსკი“ — ეს ამ ავტორის ერთ-ერთ ცნობილ ნაწარმოებ „ბეღლის“ ანალოგია. ეს ბეღლი ეკუთვნოდა ანნა ანდრეევნა სნიტკინას, ანუ ანნა ანდრეევნა ფედოროვნას, ანუ ანნა ანდრეევნა ანანიევას, ანუ ანნა ანდრეევნა ანანიევას-ანანიევას-ანანიევას-

უნივერსიტეტის დაარსების შესახებ. განსაკუთრებით მკაცრი რეზოლუცია გამოიტანეს ბენდასუკის გამართლების შესახებ, რომლითაც მოიითხოვენ ნაფიც მსაჯულთა სიის ხელმეორეთ გადასინჯვას, იმიტომ, რომ რუსების საქმეები მხოლოდ უკრაინელ ნაფიც მსაჯულების მიერ უნდა ირჩეოდესო.

უცხოეთი.

დეპეშები.

3 ივნისი.

ვენა. დურაცოდან ქორბიიუროს ატყობინებენ: ქალაქში დიდი აღელვება იყო. მთელი ღამე განმავლობაში სროლა არ შეწყვეტილა. მცხოვრებლები შიშის ზარს შეუპყრია. ცოტა სიმშვიდე 1500 მალისორების შემოსვლით ჩამოვარდა. ქუჩებში ჯანდარმებისაგან შემდგარი პატრულები დაიარება. ალაგალაგ ქუჩებზე ბარიკადებია. შეტაკებები გრძელდება.

მოტელენი. ცნობაა: თაალთა ბეის გასვლის შემდეგ კიამაკამმა აიკალის მამასახლისი აიძულა ხელი მოეწერა დიდი ვეზირის გასაგზავნ დეპეშაზე, რომელშიც შემდეგი ეწერა: აიკალის მცხოვრებლები დაცულნა, ამასობაში, ბერძენთა დეენა ისევ გრძელდება, ოსმალების ჯანდარმები ბერძნებს არბევენ, მათი მეთაურობით, ავაზაკთა ბრბობ ერთ სოფელს ორი მხრით ცეცხლი გაუხინეს და, ბრძანების თანახმით, მთავრობა იძულებულია აიკალის მცხოვრებთ დახმარება არ აღმოუჩინოსო.

ქართულ საეკლესიო მუსიკის გამო.

ყოველთვის, როდესაც კი თფილისში ჩამოვდიავარ ასე თუ ისე ქართულ მუსიკის თაობაზე მიხდება საუბარი. ამ ჯერადაც მსურდა ოროიდე სტატეა მეთქვა ჩვენი საეკლესიო საგალობლების თაობაზე. უნდა მოგახსენოთ, რომ ეს დარგი ჩვენში ყოველად მიყურსებული და მივიწყებულია. თუ სახალხო სიმღერების საქმეში მკირეოდენი რაიმე მაინც კეთდება, საეკლესიო საგალობლების საქმეში, შეიძლება ითქვას. სრულებით არაფერი, მაშინ როდესაც ეს დარგი ნაკლები ყურადღების ღირსი არ არის, ვიდრე სახალხო მუსიკა. ამ საგალობლებშიაც, როგორც პირველში, გამოსჭვივის ჩვენი ისტორიული ცხოვრება, ყოველივე მოვლენა საქართველოს სულიერი ცხოვრებისა. ამის გამო ჩვენთვის საეკლესიო გალობა ნაკლებ ღირებულებას არ წარმოადგენს სხერო სიმღერებთან შედარებით. ამის გამო ამ საკითხს უაღრესის გულმოდგინებით უნდა ვეკიდებოდეთ.

***

ვუძღვნი ი. ევდოკვილს.

რიონი ჰყეფს, რიონი სჩქეფს,
მოაგორებს ზვირთზე ზვირთებს,
ვენს მწარ ყოფას უოველს გმობს,
მოსთქვამს და ცეცხლს გულში გვინთებს!..
მალ-დინებით, დაქანებით
და მუქარით მსწრაფლად მსრბოლი
აგერ ტალღაც აიმართა —
მოციქული წინამძრძოლი!..
ნაამაგარს, ძუძუსა მტკბარს,
მოსწყდა მშობლის კალთა-უბეს
ფაფარ-აშლილ მიაშურა,
იქვე დამდგარ ჭონჭყის გუბეს.
გულის გზნებით, ადეკნებით
მას სხვა მიჰყვა — სწორსა სწორი, —
შეძახებით, ფარ ხმლის ხმით
შეტორტმანდა გუბის შმორი.
აირია, დაირია,
გადაბრუნდა, გადმობრუნდა,
მაგრამ დედას თვისი შვილი
გულნაჩხვლეტი დაუბრუნდა.
ია თავს ხრის, ვარდი ცრემლს ღვრის,
არ თუ მწუხრათ ინამება, —
რომ მიუწყონ, სალბუნათ სცხონ
სამკურნალო კამკამება.
რიონი ყეფს და ზხეფზე ზხეფს
აიაზმათ ზედ ასხურებს
და მნათობი, გულის მთფობი,
ჯანაოზათ თავს დაპკურებს.
სხივებს აკრთობს, მის გულს ათრთობს,
კაცთგან ავათ მიყოვნებულს,
ზრომის ზვილი მას ხელს უწვდის,
ტანჯვის ოფლში ამოვლებულს.
რიონი ყეფს, რიონი სჩქეფს,
ზღვისკენ მიაქვს ეს ამმავი,
ჯალა-მინდერვრებს გულში იკრებს
სათავე და შესართავი.

—

ცვალებადი, წვალებადი
ეს ცხოვრება ძმარ-ტკბილ-მწარი...
და შენც, ძმაო, გულს ნუ დაგწყვეტს
ზოგიერთი გარეწარი!

დ. თომაშვილი.

აღმოხდა. მათში არ იხატებოდა იმედი და რწმენა...

ავათმყოფის დიდი თვალები გაბრწყინდა... მაგრამ იმ წამსვე პირი და ლოყები აეიზნინებინებივით დაეწმაწნა, აუთამაშდა და ტუჩები მიიმალა გახუნებულ წვერებში... ქუთუთოებით დაფარა თვალები...

— რა დაგემართა თედო? განცვიფრდა ანნა.

თუმც ცოლმა მისი ჩვეულებები კარგათ იცოდა, მაგრამ მისი სულის-კვეთება იყო მისთვის გაუშლელ და მწუხარ წიგნათ.

ავათმყოფმა გაინთავისუფლა ხელები და ისევ თვალდახუჭულმა წარმოსთქვა:

— არც შენდამი მქონდა მე სიყვარული!..

შებრაღლების ცრემლები გამოჩნდა ცოლის თვალებზე.

— როდესაც შენ თქვი, რომ არ გსურს ჩემი სიკვდილი, და რომ შენც ჩემთან მოკვდები—გამეხარდა... აი, როგორია ჩემი სიყვარული!

— ფედია გეყოფა! რით შემიძლია გამეხიარულო? წაგიკითხო პარიზიდან მოსული წერილი, რუს-პროფესორისაგან, რომელსაც სურს შენი ნაწერები ფრანგულ ენაზე გადათარგმნოს?!

შენ შეგიძლია იმხიარულო, ანნა... ჩემში კი არც მხიარული და არც სიყვარული არ არის.

— დიდებული სიყვარულია შენში... მე უკეთ ვიცი... და ბევრმაც იცის, რომელთაც შენ არ იცნობ. და რომელთაც შენ უყვარხარ... შეხე,—ცოლმა წერილებზე მიუთითა,—რუსები, ფრანგები, გერმანელები—ვინ არა გწერს შენ... შენ კი შეხედეაც არ გსურს მათი წერილების... ისინი აღტაცებაში მოდიან შენით და ყველას უყვარხარ... აი, წაგიკითხე!

— შეიძლება ვინმეს კიდეკი უყვარდე, ამოიკენესა ავათმყოფმა, მაგრამ მე სრულიადაც არ მინდა ეს ვიცოდე... მე ხომ არ შემიძლია მათ სიყვარულს, სიყვარულითვე ვუპასუხო! მე ძალიან კარგათ ვიცი, თუ რამდენი სიბინძურეა, მათში... მე მივუთითე მათ და ვეუჩვენე მათი სიბინძურე, მიეუთითე დამშალ ადგილზე... განა შეიძლება დამშალისა და სიბინძურის შეყვარება?..

— შეიძლება... უნდა გიყვარდეს ადამიანები... და შენ გიყვარს ისინი... სული შენი დიდებულია და წმიდა...

— მართლაც უნდა გვიყვარდეს ადამიანები—ძალიან უბედურნი არიან. შენ ამას გრძნობ ანნა: მაგრამ მე ვერასოდეს ვერ შევიყვარებ მათ.

დოსტოევსკიმ ჩაჭიდრა თავი და ასე იჯდა, მოკუნწხული, ნაცრის ფერი...

— აი იმ საშინელების სახლში, მარჯვენა ხელი ჩრდილოეთისაკენ მიმართა, ყველა ჩემს ძმებს ვძულდი. ისინი გრძნობდენ, რომ ჩემში არ არის სიყვარული, რომ მე ერთი იმ „განათლებულთაგანნ“ ვარ, რომელთაც ღმერთი არ სწამს...

— ხომ გწამს ღმერთი, ფედია?

— ყოველთვის არა... ამ დღეებში, როდესაც მე ცუდათ ვიყავ—ზორს ვიყავ მისგან... სხვა შემთხვევაში მე ისინი არ შემიძულებდენ. ვისაც ღმერთი უყვარს, ის არ შეუძლიათ შეიძულონ. ისინი ხედავდენ, რომ ჩემი რწმენა შერყეულია... მაგრამ არ იცოდენ ვით წყეროდა ის სული, ვით ვიბრძოდი ღმერთისთვის... მერწმუნე ანნა, რომ სირცხვილზე, ზორს ყოფაზე, მარტოობაზე უფრო ძნელი—ძმათა ჩემდამი ზიზღი იყო. საერთოდ ადამიანებს არ ვუყვარდი მართალნიც იყვენ.

— ჩემო მტრედო, მე ხომ...

ავათმყოფმა მიაშტერა ცოლს თვისი კეთილი თვალები.

დიდხანს ისმოდა მიბნელებულ ოთახში სამოვრის გულსაკლავი შიშინი.

ავათმყოფმა ამოიკენესა.

— სონა... ჩვენი სონა!.. *)

ამ დროს ისი სახე გამოხატავდა ღრმას არა მოწიყერ მწუხარებას, გლოვას... ცოლმა ტირილისაგან თავი ვერ შეიმაგრა... იგონებდა საბრალოს, პატარა სონას, რომელიც დაბადების მესამე წელზე გადაიცვალა სამშობლოს მოშორებული, სიღარიბეში, თითქმის მთხოვრობაში... საბრალო დედა თავს ვერ იკავებდა და ცრემლები გაუჩერებლივ ჩამოდიოდა...

დოსტოევსკი კი იგონებდა თუ ვით მოშორდა მომაკვდავ სონას საწოლს და ერთი საათის შემდეგ უკვე მკვდარი დაეხდა... თვალწინ უდგებოდა ბავშის საეკვო აკვერი...

— მომიტანე ღვთისმშობლის ხატი და სანთელი დაუდგი, ანნა!

ცოლმა მოიტანა რგვალი, ჩაშავებული ხატი ხის ჩარჩოში. სახე არ უჩანდა ხანძელისაგან. ოდნავ თუ გაარჩევდი... ჩამოდგა ფაფაჯარაზე ავათმყოფის პირდაპირ და შეჩერდა.

— სანთელიც?

— ხომ გითხარი!

— კი მაგრამ... ეკიმშა აკრძალა თაფლის სანთლების ანთება.. ფილტვებს ძალიან სწყენს...

— სამაგიეროთ სულს უხდება... არც ხატშია, არც სანთელში საქმე, სული მშატდება, როდესაც შეუძლია მოშორდეს ბიწას და შეუერთდეს მარადისობას. ბავშობიდანვე პატივს ვცემდი ეკლესიას ამ ხატის წინ კი, დედა ლოცავს მასწყალობდა. მაგის წინ პირველთან ვიგრძენი შიში ღვთაებისადმი. გთხოვ ანნა, ანთე სანთლები!

ქალი დამორჩილდა და გამოიტანა ორი დიდი თაფლის სანთელი და აუკიდა. ისინი იწვებოდენ ყვითელ ალით და ჰაერს ამძიმებდენ. ჩარჩოსაც ეცემოდა მოოქროვებული შუქი. ალი აქრობდა მეჯიბადს, რომელიც აუცილებელი საჭიროება იყო ავათმყოფის ფილტვებისათვის.

ავათმყოფი არ ინძრეოდა. იჯდა ხელებ დაკრეფილი, მიბნედილი თვალებით. მისი სულის სილრმიდან ისმოდა თითქო შორეული, გამხარებელი აღდგომის ჰიმნი. ეს, ვინც ატარებდა უღელივით ქვეყნის ტანჯვასა და ვაებას, ვინც მიიღო ყველა ეს თავის სულში, და ყოველ დღე იტანჯებოდა ახლათ და ახლათ—თანდათანობით წყნარდებოდა, მშვიდდებოდა ღმერთზე ფიქრით.

მისი ძმერთი შორს იყო ეკლესიასა და ხატებზე. ის იყო ღმერთი უბრალო, კეთილი, მხიარული ღმერთი—სიყვარულის.

დოსტოევსკიმ გაახილა თვალები. ხატის გვერდით იდგა ცოლი. მისი სახე ინთქმებოდა სიბნელეში, ჩანდა უხორცოთ, ვით მოჩვენება, როგორც წმიდანების. დიდრონი თვალები ბრჭყვიალებდენ.

და თითქო ავათმყოფის სახეც გაბრწყინდა... მაგრად დამუწული ტუჩები დაიღო და ღრმა ნაოჭები შუბლზე, ნოჭებს კი არა, სხივებს გავდენ. ეს იყო სიხარულის უკანასკნელი წუთები.

ცოლი გრძნობდა, რომ ღმერთის შეძეცნებას ურთავს მასაც, რომ მისგან ღებულობს სიყვარულს, რომელსაც ასე დიდხანს ეძიებდა ის თვის სულში.

და განცვიფრებულ ქალს თრთოლვით აღმოხდა — „ქრისტე“!

უეცრათ ავათმყოფი საშინლათ დაინძრა. გამხდარი ხელები მიეკვრენ სახეს. კისერმა და მკერდმა თითქო სიარული იწყო. თვალები გაუდიდდა.

ანნა მივარდა ქმართან—სისხლი ღვართქაფთა გადმოდიოდა პირიდან. ავათმყოფი სულშეხუთული ბორგავდა. ცოლს ავათმყოფის თავი ეკავა.

ნელ-ნელა ბნელდამ გადაუარა და ძალმიხდილი დოსტოევსკი ბალაშზე დაეცა.

ცოლმა მოხოცა პირი და სახე სისხლისაგან. საფეთქელზე უფრო მკაფიოთ მოჩანდა ლურჯათ გადაკეთილი ძარღვი.

— ნატაშა! ოდნავ წაილუღლუღა მომაკვდავმა.

ცოლს უნდოდა მოეტანა ყინვა და ცივი რძე, გაეგზავნა აქიმთან, მაგრამ ავათმყოფი არ შვებოდა.. ტუჩებს აცამტურებდა. ანნამ საჭიროთ მიიღეა ყური მის ტუჩებს. არავითარი ხმა არ გაუგონია, მხოლოდ მიხედა, რომ წიგნი უნდოდა.

თვალები არაჩვეულებრივი ქონდა. არც მწუხარების, არც გულმოსულობის გამომეტყველი; ბრწყინვალენი, მარტოობის გამომსახველნი, შორეულნი.

ცოლმა იგრძნო, რომ ის შორდება ქვეყანას: უფრო მაგრათ შემოეხვია მას, თითქო გათფობა სურდა მისი.

ავათმყოფის თვალები მაგიდას არ შორდებოდენ. ცოლმა მისცა წვრიანები, ზოგან დახეული და გაკერილი სახარება, რომელიცმა ხელში შეიჩარა უცხო მოხუც ქალმა, როდესაც დოსტოევსკი სხვა გადასახლებულებთან ერთად, ციმბირისაკენ იგზავნებოდა.

მომაკვდავმა დასუსტებული ხელებით დაიპირა წმიდა წიგნი და გახსნა ბედზე.

ცოლმა ხმა მაღლა წაიკითხა მესამე თავის მე-14-ტე ლექსი, სახარება მათესი: „ითანე კი აჩერებდა მას და ეუბნებოდა: მე უნდა მოვინათლო შენგან და შენ მოდიხარ ჩემთან? მაგრამ იესომ უპასუხა: ნუ მაჩერებ, რადგან ასე უნდა აღვასრულოთ დიდებული სიმართლე“...

— მომეცი ნება გავგზავნო ექიმზე! ეეფერებოდა ცოლი.

ავათმყოფმა დაიკავა ცოლის ხელები თავისაში და წაიჩურჩულა:

— გესმის! ნუ მაჩერებ... მე ვკვდები... ქუთუთოები გადაეფარა თვალებს... სუნთქვა შეწყვეტა...

ცოლმა უეცრათ იგრძნო, რომ ის უკვე განშორდა. და დიდხანს, მუხლებზე დაჩოქილი ეკვრებოდა მკვდრის ხელებს, რომელთაც არ გაუშვიათ მისი ხელები...

ტიროდა ცოლი და ლოცვილობდა უსიტყვოთ.

წამოდგა. გამოაცალა თავისი ხელები, ეამბორა ცივ შუბლს, რომელსაც გაშორდა ყოველგვარი ზრუნვა... ჩაუდვა ხელებში ხის პატარა ჯვარცმა—თითებმა თითონ ჩაიკრეს ის. არა როგორც ცხედარი, არამედ როგორც ქანდაკება გამარჯვებულისა, იწვა ის.

სერ. ედადაშვილი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბიბლიოგრაფია. ხუცური ანბანი, შედგენილი დ. კარიჭაშვილის მიერ, მეორე გამოცემა თ. მთავრიშვილის და ამს. წიგნის მაღაზიისა. ფასი ერთი აბაზი.

ამ ჟამად ჩემ წინ ძევს მშვენივრად გამოცემული „ხუცური ანბანი“ -პატივცემულის დ. კარიჭაშვილისა. ეს წიგნი ჩაითვლება ერთგვარ სახელმძღვანელოთ ყველა იმათთვის, ვისაც ჩვენი სიძველენი და ხელნაწერები აინტერესებს. ასეთ პირთა რიცხვი—კი დღეს ჩვენში საკმაოთ ბევრია: ხშირათ გვესმის, რომ ჩვენი

ბიბლიოგრაფია. ბ-ნ ხვოსტუნოვის ჩემი სიკეთეს დასურათებისთვის ჟურნალ „მათრახის“ № 19-ში

არ ვიცი, ვინ არის ეს ხვოსტუნოვი, რომ პირადათ მადლობა შევსწერო. ეტყობა კი, რომ უთუოთ ერთი რომელიმე ჩემთან მოჯამაგირეთ ნამყოფთაგანი უნდა იყოს. აბა, სხვას რა საქმე ექნებოდა ჩემი ბეკას მოკლე კუდთან და ან რით შეისწავლიდა ასე ზედმიწევნით მის ფიგურას?!

ამ გამოთაქვამაგებას, ე. ი. ჩემთან მო-

ჯამაგირეთ ყოფნას, იმედია არ წყენს, ხვოსტუნოვის, რადგან „მოდი“ ლიტერატორისთვის საჭირო არის, რომ პირველათ მან განიკადოს ... ...

სავაჭრო სახლი
ი. გოკიელის შვილების
ქუთაისში.
შაბიანის სითხით

მეგვინახეთა საყურადღებოდ.
მიღებულია და იყიდება
ძლიერ ზომიერ ფასად
უმაღლესი ხარისხის
გოგირდის ფხვნილი, აკმენის სითხე.
ნამდვილი ინგლისური
შაბიანები, ს. ს.

ვენახების საჭიროა
მანქანები ვერმორელისა და ჰლატაციისა, გოგირდის საბერველები.
მეხქანების ყოველგვარი რეზინისა და სხვა მოწყობილობა.

დეპო ლამბეულის, ჭურჭლეულობის, აგეგულობის და შპალიერის
ქ. ქუთაისში.

ფ. ს. ფილიპოვისა.

ალექსანდრეს ქუჩაზე,

მოგვეპოვება ყოველთვის ელეკტრონის მრავალგვარი არმარტურა და მისი მოწყობილობა; ვკისრულობთ ელეკტრონის მოწყობას ჩვენის მასალითა და გარანტიით დიდ საღავათიან ფასებში და ყველა კონკურენციის გარეშე. მოგვეპოვება აგრეთვე ყველანაირი საოჯახო სამკაული, ნავთის სამოვრები, ღუმელები (ფეჩები), სამზარეულოები, იატაკზე საფენი ლინოლეუმი, განთქმული ლიბავის ქარხნის „ვიკანდერ და ლარსონის" სამუსიკო ინსტრუმენტების (საკრავები), საეკლესიო სამკაული და მრავალგვარი საოჯახო ნივთი. ვაჭრობა დანიშნულია ნაღდ ფულზე, რის გამოც ფასები ყველა საქონელზე ძლიერ დაკლებულია.

პატივისცემით ფ. ფილიპოვი.

ვითომ ცუდია ზრდილობა და თავაზიანობა?!

ამ ჟამად კეთილ მშრომელ მიწის—მუშებსაც დაებნა გზა,—აღარ იცის, ვის გაუგონოს: სოციალ-დემოკრატს, სოციალ რევოლიუციონერს, სოციალ-ფედერალისტს, კონსტიტუციონალ-დემოკრატს, მონარხისტს, ანარხისტს, თუ რომელ ერთს? „ოფიტარას ორი გლეხი, ოცდახუთი ხელოსანნი".

სწორეთ ასეა ჩვენი საქმე, და მეც დამებნა გზა.—

ეხლა ვსთხოვ ხვოსტუნოვს, ნუღა შეიწუხებს თავს ჩემის „დღევანდელი ფიზონომიის დასურათებით", თორემ ეხლა უკუღა ვირი დასჭირდება საჭურთაო; უკუღა ვირი მეორე ოსტატს მიუძღვნას, რომელმაც „ლიტერატურობა" ასწავლა, მე კი ჩამაგდოს ლატარიაში, და ვისაც ვხედავ, ვირათ გავყვები.

კალისტრატე ჩაგაიძე.

კასუხი გიორგი ქუჩიშვილს.

(მისი ნაწერების გამოცემის გამო.)

მივიღე თქვენი ბარათი, რომელზედაც იძულებული ვარ გაზეთის საშვალებით გიპასუხოთ და თქვენი ნაწერების გამოცემითაც ერთხელ კიდევ ზედმეტათ აღვნიშნო, რომ ჩემსაწერ ხელს მოწერათ ყველის გამოგემის საქმე ჩვენში არა ნორმალურ პირობებში წარმოებს, მას საქმის უცოდინარნი ტაბსნენიან ნაირნაირ მოსაზრებათ აღჭურვილნი. ამ გარემოებამ კი ამ სახალხო გამდამიურებულ კულტურულ საქმეს მისი წმინდა განმანათლებელი მნიშვნელობის ხასიათი ჩამოაცალა, მას სახელი გაუტეხა, მწიგნობრობას, ბეჭდვითი სიტყვის გავრცელებას, ხელი შეუშალა, ჩამოაქვეთა. სახელი უტყდება როგორც წიგნების, ისე პერიოდულ გამომცემლობას უვიცების ხელში იმით, რომ ისინი შეპირებულ ვადაში ვერ აბარებენ თავიანთ გამოცემებს ხელისმოწერლებს, რომლებიდანაც ფულებს წინდაწინვე იღებენ. შინაარსიანობას რომ თავი გავანებთო, ზოგი გამომცემლები გამოცემის გარეგნულის მხრითაც ვერ აკმაყოფილებენ მკითხველთა ვერც გემოვნებას და ვერც ნივთიერ ღირებულებას.

ჩვენ ახლად აღორძინებულ გამომცემლობათა ნაკლულოვანებების გამო რა საყვედურები გვხვდება პროვინციებში მწიგნობრობის აგენტებს,—ამაზე აქ ლაპარაკით თავს ეაღარ შევაწყენთ. ამის შესახებ წაწერილი უკვე მქონდა ქუთათურ გაზეთ „ზრომა"-ს № 11-ში „ვეფხისტყაოსნის" გამოცემის გამო. იქნებ შემთხვევით ეს წერილი არ გაქვთ წაკითხული და ურიგო არ იქნება გაირკვნოდეთ მისი გადაკითხვით, რათა შემდეგისთვის მაინც შემთხვევაც რომ მოგვცეთ ან თქვენ, ან სხვებს ამაკილოთ ამ საქმეში საყვედურები. დღეს-ხვეგობით კი თქვენ ღია ბარათს 29 მაისის თარიღით სავსებით ვაქვეყნებ სხვათა საგულისხმოთ და საქმის ფაკტიურათ გამოსარკვევლათ.

თქვენ მწერთ: „ძმაო ისიდორე! ნუთუ ვერ გაიგეთ, რომ ჩემი წიგნი უკვე გამოვდა. გამომცემელი მეუბნება, რატომ არ გვაცნობებს რამდენი ცალი გაყიდა. შენ ხომ ამ საქმეში დახელოვნებული ხარ, რატომ არ შეგვატყობინებ რამდენი ცალი გავრცელდა? ან ნუ თუ ქუთაისი ისე დაეცა, რომ 20 მ. მეტი ვერ შეკრიბე?! გეყოფოს ეგალაფარი და სხვ."

თქვენი წიგნის უკვე გამოსვლა მე გაზეთებით, რასაკვირველია, გავიგე. ეს ხელის მოწერლებმაც გაიგეს და იმ დღეს აქეთ დღე მუდამ მეკითხებიან: მიიღეთ თუ არა ქუჩიშვილის წიგნი-ო? და როცა უპასუხებ, არ მიგვიღიათქო, ეკვის თვალით შამომხედვენ და დამიწყებენ მიზეზების გამოკითხვას. ამიტომ თითოეულ შემკითხავს უნდა დაუწყო ხსნა, ბაასი თუ რა მიზეზის გამო არ გამოვიდა თქვენი წიგნი, პატ. გიორგი, რათა გაუფანტო მათ ექვები, რომ მე ბრალი არ მაქვს ხელის მომწერლებისთვის წიგნების დროიანათ ჩაუბარებლობაში. ეს გარდა იმისა, რომ ბევრ დროს მართმევს მარტოხელათ ჩემს კანტორაში პრაკტიკულთაც მოსაქმეს,—ბევრ უსიამოვნებასაც მაყენებს, რადგან დღევანდელ ნერვებიან ხანაში ყველასთან ხომ დინჯათ, აუღლვებლათ ვერ ილაპარაკებ და ვერ აუხსნი ამა თუ ინ საქმის ვითარებას. უამისობა კი შეუძლებელი ხდება. ყველა ლაკონიური პასუხით არ არ კმაყოფილდება. ასეთ პასუხს შეურაცყოფათ იმნნეკენ და უმადური მიდის, თუ არ გაგლანძღა კიდეც.

მეორე გამომცემელს მე უკვე გამ ოუგზავნე ოცი მან. 40 ც. წიგნის ფასი და ვეფიქრობდი როგორც გამოვიდოდა წიგნი, გამომიგზავნიდა 40 ც. მაინც თუ მეტს არა, როგორც ვწერდი, 20 ც. საკმისიოთ გამოგზავნას. მე კი დღემდი ერთი ცალიც არ მიმიღია თქვენი წიგნისა. აი ამას უწოდებ მე თავის საქმის და მოვალეობის არცოდნას, წესიერათ შეუსრულებლობას, რომელშიაც დღემდი თითქმის ყველა გამომცემლები ცოდვილნი არიან...

ახლა ამას ისიც უნდა დაუმატო, რომ ასაღი კვიტანცია თქვენი წიგნისა გადავეცი ნოქრებს ვასავრცელებლათ და ვისაც ივი ქონდა ჩაბარებული მან, მისგან დამოუკიდებელ მიზეზების გამო ამათი ანგარიში ვერ ჩამაბარა დღემდი და ახლა კი გადმომცა შეგატყობინოთ, რომ ეს ასი ცალი წიგნი ზედმეტი გამომგზავნოთ მე და მას ხელისმოწერის ფასში შეიძენენ ნოქრები, როცა მოსულ წიგნს ნახავენ კანტორაში. ეს მისთვის, რომ ყველა გულგატეხილია დღევანდელ გამომცემლებზე.

ჩემის მხრით იმას დავსძენ, რომ ამ პირობით თქვენი წიგნების მეტის გავრცელებაც შეიძლება და თუ მოსახერხებლათ დაინახავთ ხელისმოწერის ფასში დღეს თქვენი თხზულების გავრცელებას, გამოგზავნეთ რამდენიც გესურვებათ და ვეცდები ჩვეულის ენერგიით მას გავრცელებას.

რაც შეეხება თქვენ გაკვირვებას ქუთაისის დაცემის შესახებ მწიგნობრობის გავრცელების საქმეში,- ფაკტიურათ ეს თქვენი გაკვირვებაც უადგილოა. და აი რატომ.

მწიგნობრობა, ბეჭდვითი სიტყვის ნაწარმოები და საზოგადოთ განათლება საქართველოში თუ სადმე ვრცელდება, სწრაფის ნაბიჯით, იმერეთში მის ტ ცენტრ—ქუთაისში ეს სისწრაფე გაათკეცებულია. ამას მოწმობს როგორც მკოლების სიმრავლე, მათი შესამჩნევი ზრდა, ისე ჟურნალ-გაზეთების და წიგნების მომატებული გავრცელებაც. იმოდენა ნასწავლები, ინტელიგენტია და წერა-კითხვის მცოდნე მეორე კუთხე არ არის მთელ ვეებერთელა რუსეთის სახელმწიფოში, გარდა ფილიანდია-პოლონეთისა, სადაც განათლების საქმე ისე სისწრაფით ვრცელდებოდეს, როგორც იმერეთში, სადაც ყველა ჩვენი ჟურ.-გაზეთების და წიგნების ორი მესამედი აქ ვრცელდება. ჩემი პროფესიის წყალობით ამას ნამდვილი ცნობებითაც დავასაბუთებდი, რომ წერილის სიდიდეს არ ვერიდებოდე. ხელის მოწერითაც გამომავალ წიგნებსაც ამ უკანასკნელ ხანამდი კიბალს ვავრცელებდი, მარა დღეს კი პირველმაც იკლო და მეორემაც მრავალ მიზეზთა შორის გამომცემლობის არა ნორმალურ პირობების გამო. მე პირადათ განმათავისუფლებელ ხანდან მოყოლებული ხელისმოწერით გამომავალ წიგნებს ჩემი კანტორის საშვალებით 200—400 ც. ვავრცელებდი ხოლმე თითოეულ გამოცემისას. დღეს კი, როგორც ხედავთ, ისეთ პოპულიარულ ახალგაზდა მგოსნის ნაწერებზე, როგორიცაა გ. ქუჩიშვილის, ასი ხელისმომწერიც ვერ ვიშოვე წინასწარათ, რაც, ბ. გიორგი მეც მაღონებს, იდეიურათ, მარა დღევანდელ პირობებში უსახსრობის გამო ულონო ვარ მწიგნობრობის საქმეში უფრო ენერგიულათ ვიმოქმედო.

ამატომაცაა, რომ მე საკუთარი ჩემი გამომცემლობა, რომლის ფართო ვეგმა მაქვს, შევაჩერე და რუსების თქმის არ იყოს: „жду у моря погоды"...

თქვენი ხალხური ნიჭის პატივისმცემელი.

ისიდორე კვიცარიძე.

რედაკტორ-გამომცემელი გ. ჭელიძე.

ექიმის იკ. ბოკერიას
საავათმყოფო
გადაყვიდა ახალ ბინაზე წითელ სიდთან, ბახელის ქუჩაზე, კლუბის პირდაპირ. დასაწოლ ავათმყოფებს ღებულობენ ყოველ დროს.

სამკურნალო ბანაკი.
ძმ. ეორეოლაძეების
სადგურ ხრეზილში (სერნია ვოდში) ტეიბულის რკინის-გზის შტოზე
თქვენი თვალით იხილეთ და დარწმუნდებით.

ეს წყალი, როგორც ნამდვილათ გამოირკვა, კურნავს მრავალ სხვადასხვაგვარ ავათმყოფობისაგან, უმეტესათ კი: ქარების, (რევმატიზმის) თავის, კუჭის ტკივილისაგან, ნერვების სისუსტისაგან, ჩაყოლილი ციებისაგან (მალარიასაგან) და ავრეთვე აღორძინებს სუსტ ადამიანებს. წყალი მიიღება ცივი და თფილიც, ხსენებული ბანაკ მდებარეობს ტყიბულის რკინისგზის შტოზე სადგურ „სერნია ვოდში". ბანაკ არის სადგურზე დაშორებული 150 საჟენით, მისვლა-მოსვლა და ხაბაკის გადახიდვა ძლიერ იოლია, ვინაიდან ქუთაისიდან დღეში ორ-ჯერ გადის და მოდის მატარებელი სადგურ „სერნია ვოდში" აქვეა სუფთა ბინა და სასმელ-საჭმელი. ფასები ყოველივეზე ზომიერია. ბანაკ მუდმივ მუშაობს.

„კოოპერაციის" რედაქციისაგან:

მომმხარებელ, საერედიტო, შემნახ.-გამს., სამეურნეო და სხვა კოოპერატივების წევრებმა და კოოპერაციის საკითხებით დაინტერესებულმა პირებმა დაუყონებლივ უნდა გამოიწეროს ახალი პიესა:

„სოფლის მასწავლებელი"

(სცენები კოოპერაციის განვითარებიდან, ოთხ მოქმედებათ; დამატებათ: „ოპერი და კოოპერაცია").

ყოველმა ამხანაგობამ ხელი უნდა შეუწყოს თავის წევრებს შორის ამ საპრაპაგანდა გამოცემის გავრცელებას: რაც უფრო მეტ გავრცელებას მიიღებს ეს წიგნი, მით უფრო მეტ შეგნება-გათვითცნობიერებას გამოიწვევს ის ხალხში. ეს წაგნი უკვე დაბეჭდილია და ღირს ეღირთ 35 კ.ბ. მაგრამ:

20 ივნისამდე იმორეთი ხელის მოწერა და ხელის მოსწერნი მიიღებენ მეს ეღირთ მხოლოდ ერთ ბაზეთ.

მოვუწოდებთ კოოპერატივების ხელმძღვანელებს, ჟურნალ-გაზეთების აგენტებს, სოფლის მასწავლებლებსა და ოჯახებს დაიკვეთონ საკვიტანციო წიგნაკები ხელის მოწერის მისაღებათ. ეს იქნება საუკეთესო ფორმა დახმარებისა საკოოპერაციო ლიტერატურის გამოცემა-გავრცელებაში. ამ გამოცემაში დახარჯული ფულის გამობრუნება რედაქციას საშვალებას მასცემს გაფაართოოს გამომცემლობა და ახლო მომავალში გამოსცეს მთელი რიგი საპრაპაგანდო და სახელმძღვანელო წიგნებისა, რაც დიდათ შეუწყობს ხელს ჩვენში საკოოპერაციო მოძრაობის განვითარებას. გემორებთ, ხელის მოწერა მხოლოდ 20 ივნისამდე გრძელდება და ამბატომ თანამგრძნანი დაუყოვნებლივ უნდა შეუდგეს საქმეს. წიგნები ეაგზავნება აგენტებს ფასდადებით (გაგზავნა რედაქციის ხარჯზე, თუ არა ნაკლებ 20 ცალისა იქნება გამოწერილი).

„კოოპერაციის" რედაქციიდანვე.

შესაძლოა გამოწერა (20 პროც. დაკლებით, თუ არა ნაკლებ 50 ცალისა იქნება დაკვეთილი) მეორე საპრაპაგანდო წიგნაკისა: „ერთობის ძალა" (მოთხრობა იმის შესახებ, თუ როგორ აიშენა ბაზია საზოგადოებამ 35 ათას მანეთად ღირებული წისქვილი)—ფ. 5 კ., მომმხარებელი საზოგადოების დასაარსებლათ საჭირო წესდების ბლანკტი, დარიგება, ბლაკატი და სხვა იგზავნება ფასდადებით 1 მ. 35 კ.

მასამართი წერილებისა და ფულისთვის: Кутаисъ, редакція газ. „Кооперація", почтовый ящ. № 68.

სახლის პატრონთა საყურადღებოთ.

წრეულს თქვენ დაგჭირდებათ შეკეთება თქვენი სახლის, მაშასადამე უეკველათ საჭირო იქნება თქვენთვის საღებავი მასალები, თავისთავათ ცხადია, დაიქირავებთ მღებარს (მალიარს) და წახვალთ რომელიმე სავაჭროში საღებავების საყიდლათ, იმ იმედით რომ თქვენ მიერ ნაქირავები მღებარი შეატყობს საღებავი მასალების ღირსებას, მართალია ეს? სულაც არა! საღებავების ღირსებას თვალითი კარგი გამოცდილი ქიმიკოსიც ვერ შეატყობს, მაშ როგორ სჯობია მოიქცეთ? გირჩევთ მიიქცეთ

ძმ. ედ. და პ. საკაშვილების სავაჭროში
ქუთაისში

პუშკინის ქუჩა, საკუთარი სახლი, რადგან მათ მიერ მოტანილი საღებავ მასალები შემოწმებულია ქუთაისის ქიმიკურ ლაბორატორიში და აღმოჩნდა საუკეთესო ღირსების. აქვე იშოვით კარის, სარკმლისა და ფეჩის მოწყობილობას, აგრეთვე ალიბასტრს, ცემენტს, სახურავ თუნუქს თეთრსა და შავს, ფანჯრის მინებს შპალერს და სხვა მრავალს რკინეული საქონელს.

ნ. ს. ტერკის მაღაზია
ქუთაისში
ველოსიპედები

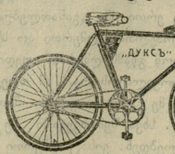

ყველაზედ იაფი.

შინები, ნაწილები და მოწყობილებანი კონკურენციის გარეშე
ყველაზე იაფად
ფულის გადახდა ნაწილ-ნაწილათაც შეიძლება. მოითხოვეთ პრეისკურანტები უფასოთ.

რკინის გზა

ქუთაისიდან მიდის

თფილისს:	ფოშტის დილის	11	საათ. 55 წ.
	ჩქარი ღამით	2	საათ. 57 წ.
	სახალხო დილის	10	საათ. 10 წ.
	სახალხო ღამით	1	საათ. 7 წ.
ბათუმს:	ფოშტის საღამოს	5	საათ. 30 წ.
	ჩქარი ღამით	2	საათ. 57 წ.
	სახალხო საღამოს	8	საათ. 35 წ.
	სახალხო დილის	4	საათ. 27 წ.
ფოთს:	სახალხო საღამოს	4	საათ. 14 წ.
	სახალხო ღამით	2	საათ. 57 წ.
	სახალხო დილით	4	საათ. 27 წ.
	ფოშტის საღამოს	5	საათ. 30 წ.
	სახალხო საღამოს	8	საათ. 35 წ.
ზოგრაპანს:	საავარაკო საღამოს	5	საათ. 00 წ.
ტყიბულს:	სახალხო დილის	6	საათ. 20 წ.
	სახალხო საღამოს	4	საათ. 20 წ.

ქუთაისს მოდის.

თფილისიდან:	ფოშტის საღამ.	6	საათ. 57 წ.
	ჩქარი ღამით	3	საათ. 50 წ.
	სახალ. საღამოს	9	საათ. 44 წ.
	სახალხო ღამით	5	საათ. 50 წ.
ბათუმიდან:	ფოშტის დღით	1	საათ. 25 წ.
	ჩქარი ღამით	3	საათ. 50 წ.
	სახალხო დღით	11	საათ. 22 წ.
	სახალხო ღამით	2	საათ. 23 წ.
ფოთიდან:	სახალხო დილით	10	საათ. 3 წ.
	ფოშტის დღით	1	საათ. 25 წ.
	სახალხო ღამით	2	საათ. 23 წ.
	სახალხო ღამით	3	საათ. 50 წ.
ზოგრაპანიდან:	საავარაკო დილ.	9	საათ. 18 წ.
ტყიბულიდან:	სახალხო საღამოს	7	საათ. 39 წ.
	სახალხო დილით	9	საათ. 38 წ.

სტამბა „ძმობა", პუშკინის ქუჩა სახლი გოკიელოვის.